

BISERICA SI SCOALA

REVISTĂ BISERICEASCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ SI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an — 20 coroane.
Pe jumătate de an — 10 coroane.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ:
DUMINECA.

REDACȚIA SI ADMINISTRAȚIA:
Arad, Strada EMINESCU Nr. 35.
Telefon pentru oraș și comitat Nr. 286.

Două tagme: preoții și învățătorii.

— Căleva cugeluri și constatări actuale. —

Așa cred că trecutul nu s'a depărtat de mult ca să fie uitate atât de cu-nd rosturile noastre de eri. Biserica și ea își școala — preoții și învățătorii — rau în robia Egiptenilor nostri de eri carele nostru Cartier general de unde urmă defensivale și ofensivele culturale-ționale contra dușmanilor și atacurilor mai vehemente ce ne veniau de acolo. Dacă cetăți, mai bine zis o cetate cu doi generali: preotul și învățătorul era și a fost biserică și școala noastră. Ambii generali s-au făcut datoria deplin, au purtat opta cea mai grea și au adus jertfa cea mai mare.

Și acum vremile schimbate ce orientă ne pot da ele nouă preoților și învățătorilor? Nu mai una corectă: prin solidaritate și organizare jertfele trecutului le împunem presentului. Să strigăm, aducem aminte tuturor că noi preoții și învățătorii stăm în temelia României-
mari că și tot atâta jertfe cari am ajutat
averea ei și acum aşteptăm aprecierea,
aplaata cuvenită.

Dar ori că de mari ar fi jertfele și rosturile noastre de eri, ele nu ne-ar putea azi nici o justificare de răsplătită și ajutor, dacă misiunile noastre ar fi încheiate rămânând să trecem numai ca niște generali îmbătrâniți la penzie și odihnă. Preciarea, ajutorul și răsplata noi le cedem în vitutea grelelor misiuni că le avem și plănit și azi în prezent și mâne în ajutor. Chemările noastre în aceste vremi sunt evidente, sunt atât de evidente că ele strigă parcă pe noi mai stăruitor ca ori când să eșim afară la muncă. Prin vânturile și furtunile războaielor și nemilor din urmă trecând oamenii nostri, parte mulți și au înveninat credința, și au pierdut moralul și s-au întors acasă cu otravă în suflet. O vedem această otravă, simțim cum plutește și azi în aer și în aer să coboară în staului și sufletul lor noastre. Așa socot că moravurile stricate și sufletele otrăvite nu întăresc temelia unui stat și a unui neam. Cine va putea feri de otravă pe ceia sănătoși și tămădui pe cei bolnavi, decât biserică și preotul? Si apoi despre școală ce se mai zicem? Iată veacul luminii ne-apucat și ne-a aflat cu un popor întreg de analfabeți. Cine altul va putea lumina această sinistră întunecime de slovă, carte

și educație dela Tară decât școala și învățătorul?

Dacă în prezent avem și în viitor neașteaptă tot mai grele misiuni întrebăm ce s'a făcut pentru noi, cu ce am fost ajutați ca să ne putem împlini marile și grelele noastre chemări? Promisiuni solemnne ni s-au făcut de toți, ca să putem clădi mereu pe ele datorii de bani.

Pe deasupra noi preoții am mai în-
cassat de „sus“, dela „șefi“ și vorbe,
termini aspri pe cari nu le vom putea
uita în grabă căci ne-au rănit și ne dor
în suflet. Pe învățători i-am auzit și li
auzim pe la întrunirile județene și pe
toate drumurile plângându-și starea ma-
terială. — Urmările? Sunt nefaste, nefe-
ricite. Zi de zi ni să duc preoții și învă-
țătorii cei mai buni. Să duc în alte părți
ca să poată trăi și crește copii. Mulți din
ceia ce rămân, apăsați de greutatea vieții
apucă și alte căi și alte ocupării in-
compatibile și toți simțim că mizeria ne
apasă, și nu ne lasă să ne putea ocupa
îndeajuns cu chemările noastre. Este un
bine acesta? Nu, hotărît e un mare rău,
e o primejdie. Dacă în trecutul nostru
furtunos „sate cu preoți“ și dascăli a fost
șăparea noastră credem că în viitor cu
„sate fără preoți și dascăli“ vom fi mai
tari? Dacă sufletele oilor noastre sunt bol-
nave credem că le va fi mai bine după
ce să vor duce preoții doctori? Si iarăși
întunericul de carte dela sată să va lă-
mina oare mai curând dacă vor pleca și
învățătorii?

Unii vor reproşa: las să fugă. Preoți și dascăli mai găsim, mai putem face noi
oricând. E adevărat că să pot deschide
ușile larg, ca să între în tagma și ogorul
nostru de muncă tot felul de elemente ne-
pregătite. În forma aceasta criza ar fi des-
legată și fără salare mari. Cantorii nostri
vor deveni preoți iar în școli vor intra
„strajameșterii“ și „caporalii“ de eri. În-
truț preotul ar avea menirea să cânte
și să cetăscă numai în biserică și în mo-
litvelic, iată învățătorul să arate numai
slovele cu degetul și să le scrie pe tablă
— ar fi o soluție norocoasă și de mai
usoară greutate budgetară ca noi și pre-
tenziunile noastre. Socotim însă și toată
lumea stie că noi preoții și învățătorii
avem și alte misiuni pe cari oameni ne-
pregătiți nu le vor putea împlini. Cu ei
satele vor rămânea tot fără preoți și în-
vățători.

Primejdia de a rămânea cu tot mai
puțini preoți și învățători nu se va putea

dar înălatura până când nu va fi căutată
și vindecată ca orice boală în temeiurile ei:
prin salare corespunzătoare a să opri va-
lorile și a să atrage altele.

Față de aceste dureroase constatări
noi preoții și învățătorii ce avem de fă-
cut? Un lucru care ne lipsește; o strânsă
legătură și organizație. În vremea robiei
am stat lângăolaltă și de câte ori dușmanul
ne lovia, ne strângem cără olaltă
sfătuindu-ne ce mai e de făcut.

Și acum în vremile schimbate laolaltă
trebuie să fim, laolaltă cu congresele, cu
cererile. Dacă nu-i, dacă n'a fost așa, bine
puteți vedea și băga de seamă că spre
răul nostru iaste. În vremea ce noi în
multe locuri ne uităm cu neincredere și
neînțelegere cără olaltă, ni să uită mereu
trecutul, ni să uită suferințele de pe la
Şopron, bătăile de pe le Cluj și pribețiile
de prin Moldova. Până nu ne vom apro-
pia cu iubire, înțelegere, organizație cără
olaltă alii fac mereu milioane și răd de
noi, cari facem mereu jertfe de suflet și
datorii de bani.

Credeam și nădăjduiam că parlamente-
tul nostru va rezolva că mai curând și
afacerile noastre. Acolo însă să vede că
sunt alte chestii mai însemnante decât
ileacurile noastre: abia „să dau și să în-
casseză“ pumnii, batjocori, strigăte în
vremea ce noi și țara săngerează din mil-
de rane. Până a simțim că desnădejdea să
lasă peste noi cu aripi negre și grele de
fer mai avem o nădejde: mitropolitul Ni-
colae. Simțim că Domnul ni l-a trimis în
aceste vremuri de atâtă ură și orbie su-
fletească. Avem toată nădejdea și toată
încrederea că va duce sus rosturile, ce-
rerile, durerile noastre aducând aminte
tuturoră despre datorile ce au față de
ele și de noi.

Iosif Trifa, preot.

Cuvântarea

M. S. Regelui rostită la Mănăstirea Dealului, cu prilejul solemnității adu-
cerii capului lui Mihai Viteazul.

„Insuflați de aceiași patriotică pietate că
care M'am închinat la Putna umbrei Marei și
sfântului Ștefan, vîn astăzi împreună cu D-vostră
să aduc, ca Rege al României întregite, pr no-
sul de recunoștință și preaslăvire față de ose-
mintele acestei mărețe figuri a istoriei Români-
ilor. Cu evlavie și plin de admirări ne desco-
perim și plecăm capetele noastre înaintea Ta,
Vitez Mihai, care ne-al fost o stea lăcitoare
în timpuri de grea încercare și un lisor vesecat

de imbarbătare pentru ostașul nostru în toiu luptei, iar pentru întregul neam românesc ai fost încă mai mult: simbolul viu și glorios al unității naționale.

Lăsat-ai undeva, în Capitala unei mari Impărății din vremi trecute — care să folosiblă mult de sabia-ți cuceritoare, dar drept răsplătită pregătit în taină peirea — aceste cuvinte scrise de însăși mâna Ta:

„Si hotarul Ardealului, poftă ce am poftit „Moldova și Țara Românească“.

După trei veacuri de lupte și îndelungate suferințe, prin grele jertfe de sânge, isbutit-am a-ți aduce la înțelegere „pofta ce ai poftit“: Țara Românească, întreagă și nedespărțită și-a dobândit neatârnarea în marginile hotarelor pentru care și-ai dat viața. Dreptatea a învins, iar jertfa Ta n'a fost în desert.

De aceea și se închină azi, ca eroului lor național, milioane de inimi românești, Te salută din cer sufletele miiilor de ostași cărora, jertfin- du-și ca și Tine viața — pentru măreața idee a unirii le-a fost dat să fie executorii testamentului Tău. Cu noi toți se bucură și sufletele întâiilor Voevozi Basarabi, ale căror rămășițe au fost descoperite de curând în străvechea Biserică Domnească din Curtea de Argeș: parcă le-a ajuns prea strâmt locașul lor în zilele noastre, când atât s'au întins hotarele Țării, ai cărei întemeietori au fost și ei.

Dea Domnul ca mărimea jertfei lui Mihai Viteazul și amintirea pururea vie a suferințelor seculare ale unui neam întreg, precum și a măreței răsplăti prin îsbândă noastră, să ne fie îndemn statornic spre înălțarea sufletelor către acea unire a tuturor, de la mic până la mare, în munca pentru binele obștesc, prin care să putem consolida ceeace ne-a ajutat Dumnezeu să căștigăm, căci grea este răspunderea ce avem față de trecutul și viitorul neamului românesc.

Iubiti școlari!

Acea patriotică inimă românească prin stăruință căreia s'a înființat școala voastră lângă locul de odihnă a lui Mihai Viteazul, să gândit cu drept cuvânt că tinerele voastre suflete se vor încâlzi de faima și aureola acestui mare Domnitor și că învățăminte vieței sale, atât de bogată în fapte de vitejie, se vor sădă mai adânc, în inimile viitorilor conducători ai iubitei noastre armate.

Voi sunteți bucuria pururea înnoită a măreței umbre care vă ocrotește. Vouă vă este dată credincioasa pază a acestei sfinte rămășițe. Fiți vrednici de această mare cinstă!

Cuvântarea

I. P. S. S. Mitropolitul lui Primat dr. Miron Cristea, rostită la Mănăstirea Dealului cu prilegiul așezării capului lui Mihai-Viteazul.

Sire.

Iubit Popor!

In capul lui Mihai, înaintea căruia cu evlavie stăm — ca în fața unor sf. moaște — să plăsmuit pentru prima dată ideea măreță a unității naționale a nemului românesc.

Vitejia și energia lui — fiind ajutat de-o mână de boieri cu inimă largă și de însuflețiri ostași — a și întrupat acest gând îndrăzneț. Dar — durere — biruința lui n'a putut fi de lungă durată; a fost numai un vis plăcut și trecător. Lipsea — pe-atunci — forță, care să cimenteze îsbândă; lipsea conștiința națională.

Si totuși fapta lui Mihai a fost de mare preț că ni-a intemeiat prin ea o scumpă tradiție, că astfel generațiile viitoare să aibă — pe lângă celelalte elemente care constituiesc individualitatea etnică a Românilor de pretutindeni — în biruința lui Mihai un izvor de puternică înrăurire, și hrana pentru aspirațiunile neamului.

In curs de trei veacuri a sosit plinirea vremii: țărâmul s'a cultivat: ideea să copă și dreptul D-zeu a întocmit împrejurări mondiale priene, ca Majestatea Voastră, însotit de însuflețirea întregului neam, să puteți culege. Si cu emoție constat, că cei aici de față trăim o clipă din cele mai sfinte din viața neamului, când — lângă capul mort și totuși datător de viață al Viteazului Mihai — vedem în floarea vieții pe cel mai glorioș al II-lea Mihai, care l-a înfăptuit pentru vecie visul lui, pe iubul nostru rege Ferdinand I. cela ce cu întreg poporul său s'a inspirat din tradițiile lui Mihai și din aspirațiunile izvorăte din ele.

Iubit popor român! Cultivă cu îngrijire toate tradițiile seumpe ale trecutului tău, căci ele sunt o hrană bogată a tuturor comorilor sufletului tău.

*
Sire.

Mihai a fost un suflet mare, expansiv.

El s'a născut — ca mulți alții — cu câteva veacuri mai înainte de vremea lui. El a simțit aceasta. Si — prevăzând că biruințele lui nu vor fi de lungă durată — a dat preudindenea o deosebită atenție bisericii noastre strămoșești, fiind convins că biserică va susține mereu viațea unității sufletești a răsleșitului neam românesc și în aceasta vedea el garanția viitorului nostru.

Astfel la Alba-Iulia a reînființat, iar după istoricul N. Iorga a chiar înființat mitropolia ortodoxă a Românilor, care mai înainte erau organizații mai mult în „sate și biserici“. Având lângă sine aleșii cei cucernici, și așezat acolo mitropolit, iar la Vad, tot în Ardeal, unde ce-lălalt mare și Sf. Veovod Stefan al Moldovei, înființase episcopie a trimis episcop pe Ioan Cernea. Până și la Muncaci a așezat episcop pe Sergiu dela Tismana. Cu un cuvânt, a pus temelia unei organizări puternice a bisericii, cu adâncă prevedere și prăpere. Încă în convenția, încheiată la 1593 cu Sigismund Bathory, principale Ardealului, introducește un punct de înțelesul, ca „toate bisericile din Ardeal să se supună mitropolitului dela Târgoviște“, care — de atunci — devine „al Ungro-Vlahiei“; „și să trăiască după datinele și obiceiurile bisericii de dincoace de Carpați“. Astfel puse baza unității de credință și sufletești a Românilor.

Iară — după ce cucerise și Moldova — a convocat în Iunie 1600 la Iași un mare sinod, în căt numai împărații bizantini mai avuseră în vremuri bune atâtă vlădică în jurul lor. Era de față — pe lângă episcopii Munteniei, — Necatarie patriarhul Ohridei, Dionisie Ralli, mitrop. Bulgariei, Gherman din Cesarea lui Filip, Teofan mitropolitul din Vodena, Petronie dela Muncaci etc. Aci s'au zles episcopi pentru Moldova în locul celor fugiți cu Erenoia Movilă; să hotără că egumenii mănăstirilor să fie pământeni, adică să cerut naționalizarea ierarhiei sf. mănăstiri, deși spiritul național pe acel timp nu era pronunțat ca acum.

Succesele politice și naționale ale lui Mihai nu s'au susținut, ci s'au prăbușit repede. Doară biserică strămoșească și organizația ei au rămas, ca să creeze unitatea noastră de credință, unitatea sufletească și culturală, care au pregătit terenul pentru unitatea națională, ce va să fie.

Deci, Majestate și Iubit popor român, faceți tot ce puteți pentru înălțarea și întărire bisericii strămoșești, ajutorând, sprijinind și sprijind instituțiile, mijloacele și puterea lor, căci numai ea este chemată să contribue în măsură mai mare, decât orice alt așezământ, la încheierea pe vecie a scumpei noastre României mari.

*
Sire.

Precum prin viața Mântuitorului Hristos din testamentul nou, s'au împlinit multe prooroci ale vechiului testament, așa Majestatea Ta prin măreță înfăptuire a unității noastre naționale ai împlinit proorocia lui Ezechiel (XBVI-24-28) unde zice: „Si vă voi lăua pe voi dintre nemuri, și vă voi aduna pe voi din toate țările, și voi așeza pe voi în pământul vostru; și voi stropi peste voi apă curată și vă veți curăța de toate necurățările voastre și de toți idolii voștri... Si vă voi da vouă înimă nouă și auz nou voi da întru voi și voi lăua înimă cea de piatră din trupul vostru și voi face ca să um-

blați... în pământul, pe care l-am dat părinților voștri“.

Astfel — precum după cuvântul scripturii „cerul și pământul va trece, iar din legea lui Hristos mică o iotă nu se va pierde“, — și țara românească lărgită și întregită de Majestatea Ta va rămâne în veci.

Sire. Când stau în fața acestor îndoite sfintă moaște înainte de a le aşeza la locul de vecină și acum înăștită odihnă, simțesc cum deosebului Mihai mă inspiră să dau neamului direcție — ca mitropolit al țării — încă o scumpă învenție.

Iubit popor!

Mihai — plecând din aceste părți — a cucerit în mai puțin de o lună Ardealul, intrând într-o strămoșă în Alba-Iulia. Apoi s'a întreprins spre Moldova, unde Domnul era o unealtă a strămoșilor și a cucerit-o, ajungând în 8 zile până la Hotin. Astfel în vara anului 1600 devenise stăpânul tuturor Românilor. Era un uriaș un general și asemănă cu Achile și Alexandru Macedon.

Si totuși măreția lui n'a putut întuneca patimile noastre strămoșești: în jurul Movileștilor, a dușmanilor lui statornici la Iași în jurul lui Eremia și în Muntenia în jurul lui Simeon — și-au ridicat din nou capul — șura, intrigile oarba neunire, interesele familiare, particolare, joscnice, etc., și cu sprințul streinilor din afara domnului tuturor Românilor — uriașul Mihai — a rămas un domn priveag, fără nici un pete de pământ, încă însoțit de abia 70-80 ostași și plecat la Viena și la Praga, ca să arată împăratului Rudolf, că „năzuințele sale pentru cauza creștinismului au fost mai curate decât lumină soarelui pe la amiaz“.

Ucis înșelăște, moare ca un îndoit, murind cenic al creștinismului și al Românilor în vîrstă de abia 43 ani.

Unde ar fi țara, unde ar fi neamul azi, dacă alcătuirea lui Mihai și multe alte succesiuni mărețe ar fi stat în picioare și n-ar fi fost prăsușite și de-a pismei răutate și de oarba neprincipiere, și de marile patimi ale micilor pigmei, pe care nici viitorul neamului nu-i încălezăste.

În numele lui Mihai strig neamului întreg: Români! Suprămată și înăbușită-vă interesul particulară personale, familiare și egoiste, etc., și le supuneți binelui obștesc, intereselor naționale și ale țărei, împlinind cu toții și prestatuindinea pe pământul României testamentul lui Mihai, cuprins în rugămintea adresată înăbușită de moartea sa căpitaniilor săi:

„Spuneți Doamne mele, să nu se măgnească și-n iubirea țării fii mei să-i crească“.

În veci pomenirea Viteazului Mihai și a faptelor lui și slavă gloriosului său urmaș Ferdinand I.

INFORMATIUNI.

Mareșalul Joffre despre armata română. Înainte de a părăsi Cap-tala, mareșalul Joffre a adresat următoarea scrisoare d-lui general Rășcanu ministrului nostru de Război:

Domnule Ministru!

Trupele române, pe care am avut onoare să le trece în revistă, în ziua de 19 August, a. c. în parcul Carol, alături de Majestatea Sa Regele și la 22 August a. c. la serbarea aniversară a bătăliei dela Mărășești, m'au impresionat foarte mult, prin frumoasa lor tinută și prin atitudinea lor mândră și marțială; ele mi-au dat impresiunea unor trupe discipline, solide și gata să lupte cu glorie mari și nobile tradițuni ale armatei române.

Vă fi recunosător, Domnule Ministru, dacă binevoi să fiți pe lângă Majestatea Sa Regele și interpretul admirăriunei și urmărilor mele ce le fac pentru Armata Majestăței Sale.

Primită vă rog, Domnule Ministru, expresiunea finală mele consideraționi. (ss) Joffre

Personal. P. S. Sa părintele nostru Episcop Ioan, a plecat Sâmbătă, în 11 Septembrie n. la Sibiu pentru a lua parte la ședințele Consistorului metropolitan. De aici va pleca la București și va participa la Constituanta bisericăescă.

Deschiderea anului școlar. La școala normală și Institutul teologic diecezan a avut loc în 2/15 Septembrie.

Vizite înalte. Ministrul afacerilor interne, dl *Argentoianu*, a vizitat Luni, în 13 Septembrie, Aradul. Mercuri și Joi a petrecut în Arad și jur președintele cameriei, dl *D. Zamfirescu*.

Profesor nou. Venerabilul Consistor a numit de profesor la Institutul teologic diecezan pe părintele Romul *Nestor*.

La liceul „Moise Nicoară” din localitate a fost numit director, dl *Ascaniu Crișan*. Fostul director *N. Mihulin* a fost transferat în calitate de director la liceul de fete.

D-șoara Ana Livia Cornea a fost numită de învățătoare la școală de aplicație a școalei normale diecezane.

Favor pentru preoți. Anunțăm, că s-a dat spreordin prin care și preoții vor primi bilete pe linii cu reducere de 50%. Vor trebui să trimită către cerere și o fotografie la oficiul protopopesc, stăm care cad, care le va aduce la Cluj și le va împărți apoi preoților.

Congresul studenților universitari din România-Mare s-a întrunit Duminecă, în 12 Sept. n., în Cluj. A luat parte și ministrul *Goga*.

Inaugurarea solemnă a Universității din Cernăuți se va face în 24 Octombrie n. în prezența suveranilor.

Deces Marele filozof german *Wilhelm Wundt*, profesor la Universitatea din Lipsca a trecut la viața eternă în etate de 85 ani.

O faptă nobilă. Sătenii din Topârcea, județul Sibiu, reîntors din America, au comandat clopote pe seama sf. biserică din Topârcea, locul celor luate de armatele austro-ungare. Exemplul frumos și demn de urmat vorbește de sine.

Colegiu latin la Cluj. Pe lângă universitatea din Cluj s-a înființat o instituție de deosebită importanță culturală; colegiul latin, care va cucerisinde 100 bursieri dela facultățile de litere și prăvălie. Colegiul latin ofere membrilor săi condiții neprincipioase de locuință și întreținere, complecsei, pe care îl va supraveghia.

Foamete. În China e foame, care amesește cu moarte 20 milioane de oameni.

Dr. Ion Suciu, fost președinte al Consiliului superior pentru reforma agrară și ca atare fost președinte-delegat al comisiunii regionale de învățătoare, ieșind cu ziua de 16 August și din postul de secretar general al agriculturii, îndepărținit în delegație, — reia *practica advocațială* la sediul în Cluj, Strada Maială Nr. 18.

Munca obligătoare în Bulgaria. După o lungă discuție, parlamentul bulgar a votat legea asupra obligativității muncii. Pe baza acestei legi, toți bărbații trecuți de 20 de ani și femeile trecute de 18 ani au un tribut de muncă obligătoare. Obligația durează: la bărbați 18 luni, iar la femei 10 luni. Celea dinții 3 luni sunt consacrate ursurilor preparatoare. Lucrul ce trebuie să-l facă este: construcția druinărilor, școalelor, căilor ferate, edificiilor publice, ridicarea de planuri de oraș și sat. Munca în mine, uzine, ateliere, etc. Segea nu admite nici o substituire pentru vreuo capacitate fizică sau intelectuală. Fiecare din categoriile de mai sus este obligat a munci trei zile pe lună pentru Stat dela vrâsta de 20-45 ani.

† Necrolog. Laurențiu Toader preot gr. ort. român în Nadab, după o boală sdruncinătoare de 2 ani, în 6 August n. și-a dat sufletul în mâinile Creatorului, în clinica din Cluj. Înmormântarea s-a efectuat în 8 August a. c. în Cluj.

Concurse.

Pentru ocuparea postului de învățător-cantor dela școală ort. română primară din Mierlău, publică concurs cu termin de alegere de 30 zile dela prima publicare în foaia oficioasă.

Emolumentele sunt:

1. Dela parohie bani gata 602 cor.
2. Locuință corăspunzătoare cu intravilan supraedificatele de lipsă.
3. Intregirea dela Stat.
4. Stolele îndatinante.

Despre înălțitul și curățitul salei de învățătoare se îngrijește parohia.

Alesul este obligat a provedea strana în

biserică, a instruă elevii în cântările bisericești și conduce la sf. biserică și acolo a-i supraveghie.

Reflectanții vor avea a-și prezenta rugările adjustate cu documentele de lipsă la P. O. oficiu protopopesc al Orăzii-mari, având a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare în sf. biserică pentru a-și arăta capabilitatea în cântări și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegeră cu: Andrei Horvath, m. p. protopopul Orăzii-mari, inspector școlar.

—□— 1—3

Pentru îndeplinirea postului de învățător-cantor dela școală ort. română din Satul-barb., se publică concurs cu termin de alegere de 30 zile dela prima publicare în organul oficios diecezan.

Emolumentele sunt:

1. Pământ, parte arător, parte fânaț 12 jug. catastr.

2. Păsunat pentru 4 vite mari.

3. Dela fiecare nr. de casă cîte 30 litre bucate (grâu, secără ori cucuruz) sau plătite în bani.

4. De fiecare nr. de casă cu prunci de școală 1½ lei, fără prunci 1 lei.

5. Locuință corăspunzătoare cu supraedificate și grădină de legume.

6. Stolele îndatinante.

7. Intregirea dela Stat.

De înălțitul și curățitul salei de învățătoare se va îngriji biserica.

Alesul va provede strana în și afară de biserică, instruând și școlarii în răspunsurile liturgice, pe care îl va conduce reguiat la sf. biserică și îl va supraveghie.

Reflectanții își vor prezenta rugările ajustate cu documentele originale la P. O. oficiu protopopesc al Orăzii-mari, având în terminul regulamentar, a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare la sf. biserică, pentru a se arăta poporului și a dovedi capabilitatea în cântări și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegeră cu: Andrei Horvath (ss.) protopopul Orăzii-mari, inspector școlar.

—□— 1—3

Se publică concurs pentru postul de învățător la școală confesională gr. or. română din Varviz, cu termin de 30 de zile dela publicare pe lângă următoarele emolumente:

1. Dela tot nrul de casa 1 (una) măsura bucate.

2. 16 (sesesprezece) cără de lemn tari, din cari se va încăzi și sala de învățămînt.

3. 8 (opt) jughere de pământ arător.

4. Locuință în natură.

5. Intregire dela Stat.

Recurenții sunt datori a-se prezenta până la terminul de alegere în vre-o Duminecă sau sărbătoare la biserică, pentru a-și arăta destăritatea în cântări și tipic, după ce își vor înainta rugările ajustate cu documentele originale la P. O. oficiu protopopesc din Oradea-mare.

Varviz, la 20 Iulie (2 Aug.) 1920.

Comitetul parohial.

În conțelegeră cu: Andrei Horvath (ss.) protopopul Orăzii-mari, inspector școlar.

—□— 1—3

În conformitate cu rezoluțunea Vener. Consistoriu 26 August (8 Septem.) 1920 Nr. 2099/1920; pentru intregirea parohiei vacante din Belinț, se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Biserica și Școala“ pe lângă următoarele emolumente:

1. Uzurofructul sesiei parohiale folosită de răposatul preot Petru Căpraru în estenziune de 30 iughere.

2. Stolele legale.

3. Eventuala intregire dela stat, pentru care parohia nu garantează.

Preotul ales va avea să platească toate dările publice și ecviivalentul după sesia, ce o beneficiază și este obligat a catehiza la școalele noastre din loc fără altă remunerare dela parohie.

Dela recurenții se pretinde evaluație pentru parohii de clasa primă.

Reflectanții sunt poftiți, ca recursele ajustate cu documentele prescrise și cu atestat despre serviciul de până acum, adresate Comitetului parohial din Belinț, să le înainteze oficiului protopopesc din Belinț, județul Timiș,

Timiș, având până la terminul regulamentar a se prezenta în of. biserică din Belinț, spre a-și arăta destăritatea în cele rituale și oratorie.

Concurenții din altă dieceză au să dovedească consumămantul Consistorului respectiv a Prea Sf. Sale Doamnului Episcop diecezan, că pot reflecta la această parohie.

Comitetul parohial.

În conțelegeră cu: Gherasim Sârb, protopresbiter.

—□— 1—3

Pentru îndeplinirea unui post de învățător în una din școlile poporate ort. române din Șeitîn, jud. Arad se publică concurs cu termin de 15 zile dela prima publicare în foaia oficioasă „Biserica și Școala“ cu următoarea dotașune anuală:

1. Usufructul dela 16 — șasesprezece — jughere cat. pământ arător cl. I. 2. Relut legal pentru cvartir sau cvartir în natură. 3. Stola uzuată la înmormântări și alte servicii. 4. Pentru scripturistică 20 lei. 5. Pentru conferință învățătoarească 40 lei. 6. Pentru grădină 20 lei. 7. Remunerația pentru conducerea corului bis. se va stabili în conțelegeră cu alesul inv. 8. De înălțitul salei de învățătoare se va îngriji comuna bisericească. 9. Pentru curatorat 40 lei.

Învățătorul ales va avea să împlinească următoarele îndatoriri: 1. Va cerceta regulat sf. biserică. 2. Va ține o strană la cântare. 3. Va propune claselor, cari îse vor încredea din partea superiorității școalei. 4. Va cânta cu corul bis. în Dumineci și sărbători. 5. Va plăti toate dările după pământul ce-l beneficiază.

Reflectanții sunt poftiți să-și înainteze în terminul indicat recursele adresate Comitetului parohial gr. or. din Șeitîn, la adresa Prea Onoratului oficiu protopresbiteral în Arad, având să acorde urm. documente în original: a) Extras de botz; b) Diploma de învățător; c) Diploma atestat despre conducerea corului; d) Atestat de apartinență; e) Atestat despre serviciul de până acum.

Dela recurenții se cere, ca sub durata terminului concursual să se prezinte în vre-o Duminecă sau sărbătoare în sf. biserică parohială din loc, spre a-și arăta destăritatea în cântare și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegeră cu: Traian Văjlan, m. p. protopop, inspector școlar.

—□— 2—2

Conform rezoluționi Veneratului Consistor de sub Nr. 2041/1920.

Pentru intregirea postului de paroh din comuna Secas, devenit vacant prin strămutarea părintelui Mihiu Nistor, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“.

Beneficiul îpreunat cu acest post sunt:

1. Sesiunea parohială fi estenziune ei de astăzi, constătoare din 30 iughere, parte arător parte fânaț.

2. Intravilanul parohial de 800 st. cvadrati.

3. Stolele legale.

4. Intregire (congrua) dela stat pe care parohia nu-o garantează.

Preotul ales are să supoarte toate dările după beneficiul său și este îndatorat a chatehiza la școala gr. or. rom. fără altă remunerare.

Parohia fiind de clasa III-a dela reflectanții se cere asemenea evaluație.

Concusele ajustate cu documentele necesare și cu atestat despre eventualul serviciu prestat până acum să se adreseze Comitetului parohial pe calea oficiului protopresbiteral din Belinț, județul Timiș.

Reflectanții pe lângă strictă observare a §-lui 83 din Regulamentul pentru parohii, au a se prezenta în cutare Duminecă ori sărbătoare în sfânta biserică din loc, spre a-și arăta destăritatea în rituală și oratorie.

Inainte de prezentare concurenții vor dovedi protopresbiterului tractual, că poșed evaluaționea recerută, iar cei din altă dieceză, că au înaltă incuviințare a P. S. Sale D-lui Episcop diecezan de a putea reflecta la aceasta parohie.

Comitetul parohial.

În conțelegeră cu: Gherasim Sârb, protopop.

—□— 2—3

Conform rezoluționi Veneratului Consistor de sub Nr. 2039/1920.

Pentru ocuparea postului de preot din comuna Pădurani, tractul Belințul, județul Caraș-Severin se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt: 1. Sesiune pământ (30 iughere) parte arător (deal) parte fânațe.

2. Birul cîte 25 chil. cucuruz în boambe dela fiecare familie.

3. Stola legală și congrua stabilită dela Stat, pentru care parohia nu garantează.

4. Casă parohială cu două chilii și culină, grajd

pentru vite intravilan de 800 grădină și 800 extravilan pământ arătoriu.

Parohia fiind de clasa două dela reflectanți se cere a-și instrua petițiile lor conform Regulamentului adresându-le Comitetului parohial din Pădurani și a le trimite Prea Onoratului oficiu protopopesc în Belinț având a se prezenta în sf. biserică din Pădurani, spre a se arăta poporului.

Alesul va fi obligat a chatehiza elevii școalei locale și va suporta dările regești după beneficiile dela parohie.

Comitetul parohial.

În conțelegerere cu: Gherasim Sârb, protopop.

—□— 2—3

Pentru întregirea vacanțului post de preot din parohia de clasa a III. **Brestovat**, tractul Belinț, se scrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în Biserica și Școala".

Emolumentele impreunate cu acest post sunt:

1. O sesie constatătoare din 27 iugăre 6600, parte arător, parte fânăt.

2. Locuință parohială, cu 3 camere, bucătărie, cămară economică, pivniță, apoi supraedificate economice și intravilan de 4000 lângă locuință.

3. Birul legal dela 40 numeri de case.

4. Stolele legale.

5. Eventuala întregire dela stat, pentru care însă parohim nu ia răspunderea.

Reflectanții le acest post sunt poftiți a-și așterne petiția concursuală instruită cu documentele prescrise, între cari și atestat despre eventualul serviciu de până acum, Comitetului parohial, pe calea oficiului protopopesc ortodox român din Belinț, județul Timiș și a se prezenta în terminul concursual în S. biserică din Brestovat, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic, respective în oratorie și slujire.

Cei cari au și calificație invățătoresc în regulă vor fi preferați, aplicându-se la școală noastră confes. de acolo.

Sarcinile publice după sesie, grădină și locuință le poartă alesul.

De asemenea are să catihizeze pe școlarii dela școală confes. ort. română de acolo fără altă remunerare.

Inainte de a se prezenta în parohie trebuie să meargă la șeful tractului să dovedească, că posede calificăția concursuală; iar dacă e din altă dieceză, la P. S. Domn. Episcop diecean spre a dobândi înaltă incuviințare de a putea concura la această parohie.

Comitetul parohial.

În înțelegerere cu mine: Gherasim Sârbu, protop.

—□— 3—3

Pentru îndeplinirea a două stațiuni invățătoresc cantoriale dela școlile confesionale ort. dr. române din **Pilul-mare**, prin aceasta se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în organul oficial "Biserica și Școala".

Emolumentele pentru fieștecare post invățătoresc sunt următoarele:

1. Locuință corespunzătoare cu grădină;

2. Salar dela parohie 1200 cor.;

3. Pentru conferință 50 cor.;

4. Pentru scripturistică 50 cor.;

5. Pentru cantorat usufructul pământului fundamental „Florian Gurbădău” în extenziune de 5^{1881/1000} jugh. cat. pământ arător și 1^{44/1000} jugh. cat. islaz fânăt;

6. Stolele îndatinate dela înmormântări și parastase, dacă va fi invitat.

Întregirile de salar și ajutoare se vor cere dela stat.

Aleșii sunt îndatorați a solvi toate dările după beneficiile lor și sunt deobligați a instruă copiii în cărtările bisericești, a-i conduce și a cântă cu ei la serviciile de-zeești; sunt deobligați a conduce stranele, iar în cât vor fi în stare, sunt datori să înființeze și să conduca cor vocal.

De încălțitul și curățitul salei de invățământ se va îngrijii parohia, precum și de curățirea externă a întreg edificiului școlar; iar de văruirea și curățirea internă a locuinței înv. se vor îngrijii aleșii.

Reflectanții au a se prezenta în cutareva Duminecă ori sărbătoare în sf. biserică din Pilul-mare spre a cântă și a fi cunoscuți poporului.

Conducătorii de cor vor avea preferință.

Recursele ajustate cu documentele necesare sunt a se înaintă protopopului concernent în Chiojneu (jud. Arad) în terminul concursual.

Comitetul parohial din Pilul-mare.

În conțelegerere cu: Dr. Dimitrie Barbu protopop tractual.

—□— 3—3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului invățătoresc-cantoral dela școală a II-a de băieți din **Sânnicolaul-român** ppiatul Tinca, jud. Bihor, cu termin de

alegere 30 zile dela prima publicare în foaia oficioasă Biserica și Școala.

Emolumintele: 1. dela comuna bisericească bani gata 800 cor. plătibili pe pătrare anticipativ; întregirea dela stat; 2. locuință în natură cu supraedificatele.

Recurenții să avisează a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare în sf. biserică spre a-și arăta desteritatea în cele rituale; iară cursele adresate comitetului parohial din Sânnicolaul-român să le subștearnă Mon. oficiu protopopesc în Salonta-mare, jud. Bihor.

Dat din ședința com. parohial gr.-or. rom. din Sânnicolaul-român ținută la 1 aug. 1920 v.

Comitetul parohial.

În conțelegerere cu: Dr. Nicolae Rocsin ppresbiter substitut.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea postului invățătoresc — cantor vacant din comuna **Bâleni**, protopresbiteratul Vașcău, se publică concurs cu termin de 30 zile dela publicarea lui în „Biserica și Școala”.

Emolumente: 1. Salar dela comuna urbarială 600 cor. 2. Cvarțir cu 2 odăi, grădină și bucatărie. 3. Conferință invățătorescă 20 cor. 4. Scripturistică 20 cor. 5. Întregirea salarului se va cere dela Stat.

Invățătorul e îndatorat a provede cantoratul și strana.

Reflectanții sunt poftiți a-și înaintă rugarea la of. protopresbiteral și a se prezenta într'una din Dumineci în sf. biserică pentru a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

În conțelegerere cu: Adrian P. Deseanu, protopop, inspector, școlar.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea postului de invățător — cantor vacant din comuna **Lehecenii**, protopresbiteratul Vașcău, se publică concurs cu termin de 30 de zile dela publicarea lui în „Biserica și Școala”.

Emolumente: 1. Salar dela comuna bis. 524 cor. 2. Din cantorat 40 cor. 3. Opt (8) stângeni de lemne, din cari se va încălzi și sala de invățământ. Restul lemnelor întrebuițate de către invățător e computat în salarul invățătoresc în prețul de 36 cor. Școala e o zidire nouă, provăzută cu toate supraedificatele.

Reflectanții au a se prezenta.

Comitetul parohial.

În conțelegerere cu: Adrian P. Deseanu, protopop, inspector școlar.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea stațiunei invățătoresc din **Şebis**, protopresbiteratul Vașcău, se publică concurs cu termin de 30 de zile dela publicarea lui în „Biserica și Școala”.

Emolumente: 1. Cvarțir corespunzător și grădină de legumi. 2. Bani gata 451 cor. 78 fil. 3. Întregire dela Stat. 4. Pentru încălzit 12 metri lemne aduși în curtea școalei.

Comitetul parohial.

În conțelegerere cu: Adrian P. Deseanu, protopop, inspector școlar.

—□—

3—3

Conform resol. Ven. Consistor de sub Nr. 2018/1920 pentru îndeplinirea parohiei de clasa I. **Dieci**, să scrie concurs nou cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Emolumente sunt:

1. Sesia parohială constatătoare din 40 jughere. 2. Două grădini parohiale. 3. Locuință.

4. Birul și stolele legale.

5. Întregirea dela statul român, pentru care parohia nu garantează.

Dările le va solvi alesul. Să admit în mod exceptional și reflectanții cu calificăție de clasa II. (două) dacă nu-ar concura nici unul de clasa primă. Reflectanții sunt poftiți ca cursele adjustate conform Reg. și adresate Comitetului parohial din Dieci să te subștearnă oficiului protopresbiteral din Buteni având până la terminul regulamentar a se prezenta în sfânta biserică din Dieci, spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și în oratorie. Concurenții din altă dieceză, au să dovedească consentimentul Consistorului și respective a Episcopului Diecean, de a putea reflecta la această parohie.

Dat în sed. com. par. din Dieci la 28 iunie (11 iulie) 1920.

Comitetul parohial.

În conțelegerere cu: Florin Roxin, m. p. protopresbiter.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea parohiei vacante din **Câmp Colești**, se publică concurs cu termin de 30 zile, computat dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Tiparul și editura tipografiei diecezane greco-orientale române din Arad.

Alesul va beneficia de: a) (1/2) jumătate măsuri de cuceruz sfârmat dela fiecare Nr. de casă; b) fanele de pe mormintii ambelor biserici; c) stolele legale.

Alesul în cursul anilor de văduvie a preotesci va avea ai servi jumătate din venitele competente. De locuință se va îngriji comuna bisericească.

Comitetul parohial.

În conțelegerere cu: Adrian P. Deseanu, m. p. protopop.

—□—

3—3

Pentru deplinirea parohiei vacante din **V. Seliște**, se publică concurs cu termin de 30 zile, computat dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Alesul va beneficia de: a) dela fiecare Nr. de casă (120) 15 litri cereale; b) stolele îndatinate; c) întregirea dotației dela Stat.

Cel ales va catehiza în școală fără altă remunerație. De locuință are să se îngrijească noul ales.

În conțelegerere cu: Adrian P. Deseanu, m. p. protopop.

—□—

3—3

Pentru deplinirea parohiei vacante din **Ferică**, se publică concurs cu termin de 30 zile, computat dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Alesul va beneficia de: a) Stolele legale; b) Dela fiecare Nr. de casă 30 litri cuceruz-sfârmat (170 Nr. de casă), din acestea cantorului local va da 24 vîci (à 30 litri); c) 6 holde catastrale fânațe.

Alesul e îndatorat a catehiza la școală fără altă remunerație.

Comitetul parohial.

În conțelegerere cu: Adrian P. Deseanu, m. p. și protopop.

—□—

3—3

Licitație minuendă.

Pentru renovarea edificiului școlii ort. ort. din **Simand** de jos se publică licitație minuendă, ce se va ține la casa biserică din Simand la 26 Septembrie a. c., la oarele 11 a. m.

Licităține va fi verbală, însă se primesc și oferte în scris.

1. Prețul de examare conform preliminare rului de spese e 53190 cor.

2. Licitanții au să depună un vadiu de 10%.

3. Cu execuțarea lucrărilor va fi în crește dințat licitanțul, a cărui ofertă va fi mai convenabil, și care va oferi mai multă garanță.

Proiectul de spese și condițiunile de licitație se pot vedea la oficiul parohial local.

Comitetul parohial.

În urmarea acestei desființări se țepună zării pe lângă bani gata toate averile mișcătoare, constătoare din vite, cai, recvizite economice și apărătoare și poame.

Terminul licitației să defige pe zilele de 23, 24 și 25 Septembrie 1920, la pustele de hotarul Sicula, și așteptă în zilele 23 și 24 să incepere la 8 oare dimineața, în pusta Palsa, în ziua de 25 Septembrie în conacul din comunitate